

Regeringskansliet

Diarienummer

Datum

Miljö- och energidepartementet M2016/02649/Nm

2017-10-11

Laponiaförvaltningen – en utvärdering

Sveriges Ornitologiska Förening – BirdLife Sverige (SOF-BirdLife) har av Miljö- och energidepartementet inbjudits att komma med inspel angående den utvärdering av Laponiaförvaltningen (daterad september 2016) som gjorts av PWC. BirdLife Sverige lämnar härmed följande relativt kortfattade yttrande.

Inledningsvis bör påpekas att föreliggande utvärdering har genomförts på uppdrag av Laponiaförvaltningen själv och att frågeställningarna/syftet i mångt och mycket förefaller vara att bekräfta Laponiaförvaltningens existensberättigande. BirdLife Sverige anser att en opartisk utredning som bygger på sakliga uppgifter om hur Laponiaförvaltningens utförande påverkar världsarvet Laponias definierade värden, istället för intervjuer med till synes utvalda personer inom organisationen, vore ett självklart krav på ett underlag för en sådan remissrunda som nu föreligger.

Laponia är ett värdefullt område som avsatts för att bevara höga naturvärden. Även om tillgängliga data är mycket knapphändiga konstaterar vi att ett flertal av dessa värden sannolikt har försämrats under den tid som den nuvarande förvaltningsorganisationen funnits. Rovdjuren för en tynande tillvaro och rovfåglarna minskar i antal. Detta stämmer inte överens med hur situationen för dessa arter utvecklats i övriga landet. Även andra fågelarter som hör fjällen till minskar i antal. Därtill nås vi återkommande av information om illegal jakt inom skyddade områden¹. Mot denna bakgrund är det anmärkningsvärt att dessa aspekter överhuvudtaget inte tas upp i rapporten. Intrycket är att all fokus i förvaltningen har hamnat på rennäringen och att naturvärdena har hamnat i kraftigt bakvatten, i den mån de berörts överhuvudtaget. Det är för oss också helt oförståeligt varför exempelvis polis och naturbevakare måste föranmäla sin närvaro – hur kan de då utföra sitt uppdrag?!

¹ Rauset, G., Andrén, H., Swenson, J., Samelius, G., Segerström, P., Zedrosser, A. & Persson, J. 2016. *National Parks in Northern Sweden as Refuges for Illegal Killing of Large Carnivores*. Conservation Letters 9: 334–341. doi:10.1111/conl.12226.

Om de områden som, för en ofta inte oansenlig summa av skattebetalarnas pengar, avsätts för att skydda naturvärden ska vara motiverade så måste uppgifter samlas in om hur de utpekade naturvärdena tas till vara. Utifrån detta ska skötselplaner anpassas för och skötselåtgärder inriktas på att gynna naturvärdena. För svenskt vidkommande ser vi Länsstyrelsen, under Naturvårdsverkets överinseende, som den självklara utfärdaren av sådana skötselplaner. Att låta en "intresseförening" likt föreliggande Laponiaförvaltning ansvara för tillvaratagandet av nationellt angelägna naturvärden måste anses vara ett högst oansvarigt förfarande. BirdLife Sverige anser att Miljö- och energidepartementet omedelbart måste ta sitt ansvar i frågan och överlåta till den statliga förvaltningen att värna/vårda Laponia. I annat fall riskerar världsarvet att mista sina unika naturvärden.

BIRDLIFE SVERIGES SAMMANFATTANDE SYNPUNKTER I PUNKTFORM

- Det är anmärkningsvärt att utvärderingen beställts och styrts av den organisation som ska utvärderas.
- Den utvärdering som har gjorts tar inte upp den väsentliga delen om vilken påverkan förvaltningen haft på områdets naturvärden. Det är just dessa värden som är ursprunget till att de nationalparker och reservat som utgör Laponia har bildats.
- Det saknas väsentlig information för att utvärdera förvaltningen, t.ex. uppgifter om;
  1. Totala kostnader och hur dessa använts till olika verksamheter.
  2. Vilka volymförändringar som har skett för olika verksamheter inom Laponia och i vilken utsträckning arbetstillfällen har tillkommit.
  3. Omfattning av jakt inom området och vilka insatser som gjorts för övervakning av denna.
- Föreliggande utvärdering kan inte utgöra grund för beslut att ge den nuvarande förvaltningsorganisationen fortsatt mandat.
- Inga myndighetsuppgifter kan delegeras till den nuvarande förvaltningsorganisationen.
- En oberoende utvärdering bör initieras för att belysa alla aspekter på förvaltningen.
- Polis, naturbevakare m.fl. måste kunna arbeta inom området utan att anmäla detta i förväg.

- Inventeringar av naturvärden måste initieras så att framtida utvärderingar kan göras om hur dessa tas till vara.
- Tydliga skötselplaner måste upprättas för hur naturvärdena inom världsarvet Lapponia ska utvecklas på ett positivt sätt.

A handwritten signature in black ink that reads 'Daniel Bengtsson'.

Daniel Bengtsson
Fågelskyddsansvarig
BirdLife Sverige
Tel. 070 515 45 33
E-post: daniel.bengtsson@birdlife.se

A handwritten signature in black ink that reads 'Dennis Kraft'.

Dennis Kraft
Ordförande
BirdLife Sverige
Tel. 070 638 09 85
E-post: dennis.kraft@birdlife.se